

Нарта делкән бәәдл

Олн келн-әмтнә бәәдл

Сентябрин 17-д Нью-Йоркд, Ниилгсн Келн-әмтсин Организацсин Генеральн Ассамблейин дарани XII-ч сессий секгддях цагла бәәх нарт делкән бдгә цагин бәәдлн, Западин орн-нутгудин гардач әнәгс, ООН уставдан зарлсн, ни-негн болн төвкнүн бәәлгнә туск кундтә тәрмүдин куцахдн харшлхар седдяхинь кесг йовдлмуд герчлв. Тер тоотд илдклгн болхн, Соениненн Штатсин болн әднлә негн дәәч блокмудин „венгрин тәрәр“ гидж гаргсн худл-ховч йовдл болджана. ООН-а Генеральн Ассамблейин дарани сессий эклхин бмхн, тедн цуград „шишлн сессий“ гидж хурагъад, терүнд куундтхә гидж худл-ховлгч „тавна комитетин доклад“ гидж кучәр куундврт тәвб. Терүндән әдн, „Руде право“ гидг чехословацк газетин үнн чик темгллгәр болхла, Советск Союз Венгр хойраг ховлдж, эврәнн зер-зев агслгнәс гаргългнә туск куундвр әс куцаән политикән харсдж болн „нарт делкән олна оньг, Арабск Востокд гаргъдях империалистрин шин авантюрас уудхдж“ гаргсн седвәр болджана.

Провокатормудин тоолджасн болв куцсн уга. „Тавна комитетин докладин“ тускар шишлн сессийд болсн куундвр, французск баячудин газет „Монд“ герчлсәр болхла, „уудвртә болн ягсн-кегсн йилгъл угагъар кегдж“. Ик зунь американск резолюцин төлә гаран брдг болвчн, болв США-н дәннә блокд болн баглранд әс орлг болн теднә блмәд уга орн-нутгудин элчрин збвшәл авсн уга. Тиигчкәд тедн, „венгерск тәрәр“ эклсн провокационн йовдл болхла, эврәнн келсн үгдән социалистическ орн-нутгудин элчрәс талдан чигн, келхд Индонезин элч, американск резолюц олн келн-әмтнә кучлгъ багърулхин төләд ООН-а зүткдях утх-уханла харгъдх бәәхш, гидж келв.

Терүнәс давугъар „венгерск тәрәр“ шууга гаргъдх, цуг олн әмтнә бмн бәәх тәрмүдәс общественностин оньг дальтрулхар седсн ән болв. Тер болсн шишлн сессийдән, „коммунистическ әәмшгин“ тускар американск болн английск дипломатнр галзурлж хәәкрлсн бийдн

нарта делкән орн-нутгудин ик зуугинь олн келн-әмтн, унн әәмшг нарн гарх узгәс гарч бәәхш, хәрнә нарн суух узгәс—американск империализмин узгәс гарч бәәхинь меджәнә.

ООН-а Генеральн Ассамблейин XII-ч сессий секгдхин бмхн орчлнгн бәәдл-джиргълд эрн кергтә нарта делкән тәрмүд куундх гисн некврмүл чангъгъв, тәрүн болдж зерзевиг агслгнәс гаргългнә куундвр болн колонизатормудин Арабск Востокд гаргъдях мек-тахин тускар куундхиг некхәв. Шишлн тер тәрмүдин тускар „Дагунбао“ гидг китаиск газетин келәр болхла, „цуг газрар бәәсн олн келн-әмт үүмәджәнә, юнәгәд гихлә, әдн цугъар альд болв чигн кумн әмтнә цусн асхрдган уурч, нарта делкән шин дәәч йовдлмудин әәмшгәс сулдхиг делддж бәәх болджана“.

Олн келн-әмтнә бәәдл-джиргълин сәәгнн тоолад, Ниилгсн Келн-әмтсин Организацд бәәх советск союзин элч, ООН-а зер-зев агслгнәс гаргългнә комиссәс: шулун гилгәр эврәнн комитетин үүлдвр хәләлж-шиндждж белдәд, Генеральн Ассамблейин XII-ч сессийд тер тәриг наадк тәрмүдәс тәрүнд куундг кехмн гидж некв. Дав зуур сессийин куундх тәрмүдин тоод Азин болн Аф-

рикин 21 орн-нутгин некврәр, Францин Алжирт кеджәх дәннә туск тәр орв. Йемен болн арабск орн-нутгудин Лига, Англә Йемен тал дәврәнә туск тәр куундтхә гидж сессийәс некв. Улм-улмар әмтнә неквр сессийд, американск Сирийд гаргъдх бәәх аалин болн англих Кипрт кеджәх цус асхлгнә тускар тәвдх куундвр кехиг неклгн икддж бәәнә. Китдин Келн-әмтнә Республик эврәнн йоста збвән ООН-д эзлхин тускиг Генеральн Ассамблей збвәртхә гидж Индә селвг бгв.

Олн-әмтнд ик чинртә эн тәрмүдт Генеральн Ассамблейин XII-ч сессий шишлн оньган бгх гидж, нарта делкәд бәәх төвкнүн бәәлгнәд дурта әмтс илджәнә. Эн тоотин аргъ хәәхд Советск Союз ухагъан тәвнә, XII-ч сессийд ирсн энүнә элчнр, СССР-н элчирин толгъач, газадин кергтәрин министр ур А. А. Громыко Нью-Йоркд ирхләрн: „СССР болхла зер-зевуурулх болн нань чигн нарта делкәд агъу ик чинртә тәрмүдиг Ассамблейд хәләх замд, эн тәрмүдиг сән-темдгтә ашта болгъхин төлә эв-аргъан хәмшгә“, гидж герчлсн.